

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2008. február 21.*

A C-426/05. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2005. december 1-jén érkezett, 2005. november 22-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Tele2 Telecommunication GmbH**, korábban Tele2 UTA Telecommunication GmbH

és

a **Telekom-Control-Kommission**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, L. Bay Larsen, K. Schieman, P. Kūris (előadó) és J.-C. Bonichot bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: J. Swedenborg tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. december 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Tele2 Telecommunication GmbH képviselőjében M. Parschalk Rechtsanwalt,
- az osztrák kormány képviselőjében C. Pesendorfer és W. Bauer, meghatalmazotti minőségben,
- a belga kormány képviselőjében A. Hubert, meghatalmazotti minőségben,
- a dán kormány képviselőjében J. Molde, valamint N. Holst-Christensen és B. Weis Fogh, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviselőjében I. M. Braguglia, meghatalmazotti minőségben, segítője: P. Gentili avvocato dello Stato,
- a szlovén kormány képviselőjében T. Mihelič, meghatalmazotti minőségben,

- az Európai Községek Bizottsága képviseletében C. Ladenburger és M. Shotter, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2007. február 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Keretirányelv”) (HL L 108., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.; a továbbiakban: keretirányelv) 4. és 16. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- ² Ezt a kérelmet a Tele2 Telecommunication GmbH, korábban Tele2 UTA Telecommunication GmbH, elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó osztrák vállalkozás (a továbbiakban: Tele2) és a Telekom-Control-Kommission (hírközlési felügyelet; a továbbiakban: TCK) közötti jogvita keretében terjesztették elő, mivel a TCK egy közigazgatási piacelemzési eljárásban nem ismerte el számára a fél jogállását.

Jogi háttér

A közösségi jog

- 3 A keretirányelv (12) preambulumbekkezdése szerint:

„A nemzeti szabályozó hatóság határozata által érintett valamennyi fél számára biztosítani kell a jogot arra, hogy az érintett felektől független szervezethez forduljon jogorvoslatért. Ez a szervezet lehet bíróság. [...]”

- 4 A keretirányelv „Jogorvoslati jog” című 4. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy nemzeti szinten olyan hatékony mechanizmusok létezzenek, amelyek keretében a nemzeti szabályozó hatóság határozata által érintett minden felhasználó, illetve elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás a határozat ellen a felektől független jogorvoslati szervnél jogorvoslattal élhet. E szervnek, amely lehet bíróság, rendelkeznie kell a feladatai elvégzését lehetővé tevő megfelelő szakértelemmel. A tagállamok gondoskodnak az ügyek érdemi elbírálásáról, és arról, hogy hatékony jogorvoslati mechanizmus álljon rendelkezésre. Az ilyen jogorvoslat elbírálásáig a nemzeti szabályozó hatóság határozata hatályban marad, kivéve ha a jogorvoslati szerv másként határoz.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett jogorvoslati szerv nem igazságszolgáltató jellegű szerv, határozatait mindig írásbeli indokolással kell ellátnia. Továbbá ilyen esetben határozatát a Szerződés 234. cikke szerinti bíróság felülvizsgálhatja.”

- 5 A keretirányelvnek „A konzultáció és az átláthatóság mechanizmusa” című 6. cikke előírja:

„A 7. cikk (6) bekezdése, illetve a 20. vagy a 21. cikk alá tartozó eseteket kivéve a tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok ezzel az irányelvvel vagy a különös irányelvekkel összhangban olyan intézkedéseket kívánnak tenni, amelyek jelentősen befolyásolják az érintett piacot, e hatóságok lehetőséget adjanak az érdekelt feleknek az intézkedéstervezettel kapcsolatos észrevételeik ésszerű időn belül történő megtételére. A nemzeti szabályozó hatóságok közzéteszik nemzeti konzultációs eljárásaikat. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy létrejöjjön egy olyan információs pont, amelynél minden folyamatban lévő konzultációról tájékoztatás kapható. A konzultációs eljárás eredményét a nemzeti szabályozó hatóság nyilvánosan elérhetővé teszi, kivéve az üzleti titokra vonatkozó közösségi és nemzeti jog szerinti bizalmas információk esetét.”

- 6 A keretirányelvnek „Az elektronikus hírközlés belső piacának konszolidációja” című 7. cikke szerint:

„[...]

(3) A 6. cikkben említett konzultáció mellett, amennyiben valamely nemzeti szabályozó hatóság olyan intézkedést kíván tenni, amely:

- a) ezen irányelv 15. vagy 16. cikkének, vagy [az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférésről, valamint azok összekapcsolásáról szóló, 2002. március 7-i] 2002/19/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelv (»hozzáférési irányelv«) [HL L 108., 7. o.; magyar nyelvű kiadás 13. fejezet, 29. kötet, 323. o.; a továbbiakban: hozzáférési irányelv] 5. vagy 8. cikkének, vagy [az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló, 2002. március 7-i] 2002/22/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelv (»egyetemes szolgáltatási irányelv«) [HL L 108., 51. o.; magyar nyelvű kiadás 13. fejezet, 29. kötet, 367. o.; a továbbiakban: egyetemes szolgáltatási irányelv] 16. cikkének a hatálya alá tartozik, és
- b) befolyásolná a tagállamok közötti kereskedelmet,

e hatóság egyidejűleg a Bizottság és más tagállambeli nemzeti szabályozó hatóságok rendelkezésére bocsátja az intézkedéstervezetet az azt megalapozó indokolással együtt, az 5. cikk (3) bekezdésével összhangban, és erről tájékoztatja a Bizottságot, valamint a többi nemzeti szabályozó hatóságot. A nemzeti szabályozó hatóságok és a Bizottság az érintett nemzeti szabályozó hatóságnak csak egy hónapon belül vagy a 6. cikkben említett időn belül – ha ez utóbbi egy hónapnál hosszabb – küldhetnek észrevételeket. Az egy hónapos időtartam nem hosszabbítható meg.

(4) Amennyiben a (3) bekezdés hatálya alá tartozó, tervezett intézkedés célja:

- a) olyan érintett piac meghatározása, amely különbözik a 15. cikk (1) bekezdése szerinti ajánlásban meghatározottaktól; vagy

- b) annak eldöntése, hogy valamely vállalkozásnak önállóan vagy másokkal közösen jelentős piaci erővel rendelkezőként történő kijelölése megtörténjen-e, a 16. cikk (3), (4) vagy (5) bekezdésének megfelelően,

és az intézkedés befolyásolná a tagállamok közötti kereskedelmet, továbbá a Bizottság a nemzeti szabályozó hatóságnak jelezte, hogy megítélése szerint az intézkedéstervezet az egységes piac akadályát jelentené, vagy pedig komoly kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az intézkedéstervezet összeegyeztethető-e a közösségi joggal, és különösen a 8. cikkben említett célokkal, akkor az intézkedéstervezet további két hónapig nem fogadható el. Ez az időtartam nem hosszabbítható meg. Ezen az időn belül a Bizottság – a 22. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban – az érintett nemzeti szabályozó hatóságot az intézkedéstervezet visszavonására kötelező határozatot hozhat. Ehhez a határozathoz csatolni kell – az intézkedéstervezet módosítására vonatkozó konkrét javaslatokkal együtt – annak részletes és tárgyilagos elemzését, hogy a Bizottság miért véli úgy, hogy a tervezett intézkedést nem lehet elfogadni.

(5) Az érintett nemzeti szabályozó hatóság a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi a többi nemzeti szabályozó hatóság és a Bizottság észrevételeit, és – a (4) bekezdés hatálya alá tartozó eseteket kivéve – elfogadhatja az ennek eredményeként előálló intézkedéstervezetet; amennyiben elfogadja, erről tájékoztatja a Bizottságot.

[...]”

7 A keretirányelvnek az „Ágazatpolitikai célok és szabályozási elvek” című 8. cikkének (2) bekezdése ekként fogalmaz:

„A nemzeti szabályozó hatóságok többek között a következők révén mozdítják elő a versenyt az elektronikus hírközlő hálózatok, az elektronikus hírközlési szolgáltatások, a kapcsolódó eszközök és szolgáltatások nyújtása terén:

- a) biztosítják, hogy a felhasználók, köztük a fogyasztékkal élő felhasználók a választék, az ár és a minőség tekintetében maximális előnyhöz jussanak;
- b) biztosítják, hogy az elektronikus hírközlési ágazatban ne legyen versenytorzulás vagy versenykorlátozás;
- c) ösztönzik a hatékony infrastrukturális befektetéseket és elősegítik az innovációt; valamint
- d) ösztönzik a rádiófrekvenciák és számozási erőforrások hatékony használatát és biztosítják ezek hatékony kezelését.”

8 A keretirányelv „Piacelemzési eljárás” című 16. cikke előírja:

„(1) Amint az ajánlás elfogadását vagy annak esetleges frissítése elfogadását követően lehetséges, a nemzeti szabályozó hatóságok – az iránymutatásokat a lehető legnagyobb mértékben figyelembe véve – elvégzik az érintett piacok elemzését. A tagállamok biztosítják, hogy ennek az elemzésnek az elvégzésére szükség szerint a nemzeti versenyhatóságokkal együttműködésben kerüljön sor.

(2) Amennyiben az [egyetemes szolgáltatási irányelv] 17., 18. vagy 19. cikke alapján vagy a [hozzáférési irányelv] 7. vagy 8. cikke alapján a nemzeti szabályozó hatóság köteles dönteni arról, hogy a vállalkozások számára kötelezettséget állapít-e meg, tart-e fenn, módosít-e, vagy az ilyen kötelezettséget megszünteti-e, az e cikk (1) bekezdésében említett piacelemzés alapján állapítja meg azt, hogy egy adott érintett piacon hatékony-e a verseny.

(3) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy a piacon hatékony a verseny, nem vezet be, illetve nem tart fenn az e cikk (2) bekezdésében említett konkrét szabályozó kötelezettséget. Amennyiben már léteznek ágazathoz kötött szabályozó kötelezettségek, a nemzeti szabályozó hatóság ezeket az adott érintett piacon lévő vállalkozások tekintetében megszünteti. Az ilyen kötelezettségmegszüntetés által érintett feleket erről megfelelő időben értesíteni kell.

(4) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy egy érintett piacon nem hatékony a verseny, a 14. cikkel összhangban meghatározza az e piacon jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokat, és az ilyen vállalkozások számára az e cikk (2) bekezdésében említett megfelelő konkrét szabályozó kötelezettségeket állapít meg, illetve a már létező ilyen kötelezettségeket fenntartja vagy módosítja.

[...]

(6) Az e cikk (3), (4) és (5) bekezdésének rendelkezései szerint hozott intézkedésekre a 6. és a 7. cikkben említett eljárások vonatkoznak.”

A nemzeti jog

Az általános közigazgatási eljárásról szóló, 1991. évi törvény

- 9 Az általános közigazgatási eljárásról szóló 1991. évi törvény (Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz, BGBl., 51/1991.) 2004-ben kihirdetett változatának (BGBl. I., 10/2004.) 8. §-a előírja:

„Érdekeltek azok a személyek, akik a hatóság valamely tevékenységét igénybe veszik, vagy akikre a hatóság tevékenysége vonatkozik; félnek minősülnek azok a személyek, amelyek a hatóság tevékenységének tárgyával kapcsolatban joggal vagy jogos érdekekkel rendelkeznek.”

A távközlésről szóló, 2003. évi törvény

- 10 A távközlésről szóló 2003. évi törvénynek (Telekommunikationsgesetz 2003., BGBl. I., 70/2003.) a „Piacelemzési eljárás” című 37. §-a a keretirányelv 16. cikkét ülteti át. Az említett 37. § szerint:

„(1) A szabályozó hatóság két évet meg nem haladó rendszeres időközönként, az Európai Községek rendelkezéseinek figyelembevételével hivatalból elvégzi a 36. § (1) bekezdésében előírt rendeletben meghatározott érintett piacok elemzését. Ezen eljárás célja – annak megállapítását követően, hogy a meghatározott érintett piacon egy vagy több vállalkozás jelentős piaci erővel rendelkezik, vagy a piacon hatékony a verseny –, hogy konkrét szabályozó kötelezettségeket megszüntessen, fenntartsa, megváltoztasson vagy megállapítson.

(2) Ha ezen eljárás keretében a szabályozó hatóság azt állapítja meg, hogy az érintett piacon egy vagy több vállalkozás jelentős piaci erővel rendelkezik, és ennél fogva ezen a piacon nem hatékony a verseny, a szabályozó hatóság e vállalkozás(ok) vonatkozásában köteles a 38–46. §-ában vagy a 47. § (1) bekezdésében meghatározott megfelelő konkrét szabályozó kötelezettségeket megállapítani. A szabályozó hatóság a vállalkozások vonatkozásában már létező konkrét szabályozó kötelezettségeket – amennyiben azok az érintett piacra vonatkoznak – az eljárás eredményeitől függően és a szabályozás céljára figyelemmel megváltoztatja, vagy újból megállapítja.

(3) Amennyiben a szabályozó hatóság az eljárás alapján megállapítja, hogy az érintett piacon hatékony a verseny, ennél fogva ezen a piacon egyetlen vállalkozás sem rendelkezik jelentős piaci erővel, akkor – a 47. § (2) bekezdésének kivételével – a (2) bekezdés alapján nem állapíthat meg szabályozó kötelezettségeket; ebben az esetben az eljárást e piac vonatkozásában a szabályozó hatóság határozatával megszünteti, és ezt a határozatát közzéteszi. Az ezen a piacon e vállalkozások vonatkozásában még fennálló konkrét szabályozó kötelezettségeket ez a határozat megszünteti. Ennek a határozatnak e megszüntetés hatálybalépése vonatkozásában egy legfeljebb hat hónapos ésszerű határidőt is meg kell határoznia.

[...]

(5) Kizárólag azok a vállalkozások minősülnek félnek, amelyek vonatkozásában konkrét szabályozó kötelezettségeket állapítottak meg, változtattak meg vagy szüntettek meg.

[...]”

- 11 A távközlésről szóló törvény „Konzultációs eljárás” című 128. §-a ekként rendelkezik:

„(1) A szövetségi szállítási, innovációs és technológiai miniszter valamint a szabályozó hatóság az érintett személyek számára lehetőséget biztosítanak arra, hogy ésszerű határidőn belül benyújtsák az észrevételeiket a jelen szövetségi törvényben előírt azon végrehajtási intézkedésekre vonatkozóan, amelyek jelentősen befolyásolják az érintett piacot. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a 91. § (4) bekezdésében, a 122. §-ban és a 130. §-ban előírt intézkedésekre. A 125. § eltérő rendelkezése hiányában a konzultációs eljárást, valamint annak eredményeit az érintett hatóság közzéteszi.

[...]

(4) A szövetségi szállítási, innovációs és technológiai miniszter, valamint a szabályozó hatóság az érintett személyek számára lehetőséget biztosítanak, hogy ésszerű határidőn belül benyújtsák az észrevételeiket a végfelhasználók vagy fogyasztók jogaira vonatkozó kérdésekre vonatkozóan a nyilvános hírközlési szolgáltatásokkal kapcsolatban. Ezeket az észrevételeket kellően figyelembe veszik különösen akkor, ha a jelentős következmények várhatók a piacon.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 12 A TCK által lefolytatott közigazgatási piacelemzési eljárás keretében a Tele2 2004. július 16-án arra kérte a TCK-t, hogy a távközlésről szóló törvény 37. §-a alapján ismerje el számára a fél jogállását, valamint az iratokhoz való hozzáférés jogát.

- 13 A TCK a 2004. szeptember 6-i határozatával elutasította ezt a kérelmet azzal az indoklással, hogy az említett 37. § (5) bekezdésének megfelelően a piacelemzési eljárásokban kizárólag azok a vállalkozások lehetnek felek, amelyek vonatkozásában konkrét szabályozó kötelezettségeket állapítottak meg, változtattak meg vagy szüntettek meg. A TCK álláspontja szerint a Tele2 esetében nem pontosan ez a helyzet.
- 14 A Tele2 keresetet nyújtott be e határozattal szemben a Verwaltungsgerichtshof (közigazgatási bíróság) előtt, mivel úgy véli, hogy a piacelemzési eljárás keretében a TCK által meghozott határozat a keretirányelv értelmében olyan határozatnak minősül, amely nemcsak azt a vállalkozást érinti, amelynek vonatkozásában a konkrét szabályozó kötelezettségeket megállapították, megváltoztatták vagy megszüntették, hanem azok versenytársait is. A Tele2 szerint ugyanis e piacelemzési eljárás eredménye közvetlenül függ azoktól a jogoktól, amelyeket az erőfölényben lévő vállalkozás versenytársa érvényesíthet e vállalkozással szemben.
- 15 E körülmények között a Verwaltungsgerichtshof úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a keretirányelv 4. és 16. cikkét, hogy az »érintett« (betroffenen) felek kifejezés alatt olyan, az érintett piacon versenytársként jelen lévő vállalkozásokat is érteni kell, amelyekkel szemben valamely piacelemzési eljárás keretében nem állapítanak meg, tartanak fenn vagy módosítanak konkrét szabályozó kötelezettségeket?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén:

ellentétes-e a keretirányelv 4. cikkével valamely olyan nemzeti rendelkezés, amely előírja, hogy valamely piacelemzési eljárás keretében csak az a vállalkozás tekinthető félnek, amelyekkel szemben konkrét szabályozó kötelezettségeket állapítanak meg, módosítanak vagy szüntetnek meg?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- ¹⁶ A kérdést előterjesztő bíróság az első kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a keretirányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „érintett” (betroffene) felhasználó vagy vállalkozás fogalmát, valamint ezen irányelv 16. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „érintett” (betroffene) fél fogalmát úgy kell-e értelmezni, hogy azok az érintett piacon nemcsak a (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásra vonatkozhatnak, amelyet a nemzeti szabályozó hatóság által az ezen irányelv 16. cikkében említett piacelemzési eljárás keretében meghozott határozat érint, és amely ennek a határozatnak a címzettje, hanem azokra a felhasználókra és e (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás azon versenytársaira is, amelyek saját maguk nem címzettjei e határozatnak, azonban az a jogaikat hátrányosan érinti.

- ¹⁷ Előzetesen meg kell állapítani, hogy – ahogyan az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik – az alapeljárásban egy közigazgatási nem peres eljárásban félként való részvétel jogáról van szó, a jelen esetben a távközlésről szóló törvény 37. §-a alapján – amely a keretirányelv 16. cikkét ülteti át – a TCK által lefolytatott

piacelemzési eljárásban. Az említett irányelv 4. cikke azonban, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság szintén hivatkozott, a közigazgatási peres eljárásjog lényeges kérdését szabályozza, mivel ez a 4. cikk előírja, hogy a tagállamok gondoskodnak arról, hogy nemzeti szinten hatékony mechanizmusok lehetővé tegyék minden felhasználó, illetve elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás számára, hogy a nemzeti szabályozó hatóság határozata ellen a felektől független jogorvoslati szervnél jogorvoslattal éljen, amely lehet bíróság. Amennyiben a jogorvoslati szerv nem igazságszolgáltató jellegű szerv, határozatait mindig írásbeli indokolással kell ellátnia, továbbá ilyen esetben határozatát a Szerződés 234. cikke szerinti bíróság felülvizsgálhatja.

¹⁸ Egyebekben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból következik, hogy az osztrák eljárásjognak megfelelően a piacelemzési eljárás keretében a fél jogállása az említett eljárásban olyan részvételi jogokat biztosít, mint a közigazgatási eljárás irataiba való betekintéshez való jog, a meghallgatáshoz való jog, a közigazgatási bizonyítási eljárás eredményeinek megismeréséhez való jog és az utóbbi tárgyában észrevételek benyújtására vonatkozó jog, valamint az ilyen eljárás végén meghozott határozattal szembeni jogorvoslathoz való jog.

¹⁹ A keretirányelv 4. cikkének megfogalmazására tekintettel, ahogyan azt a fenti 17. pont felidézi, az előzetes kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés megválaszolása érdekében meg kell vizsgálni az említett 4. cikk értelmében a nemzeti szabályozó hatóság határozata által „érintett” felhasználó vagy vállalkozás fogalmának terjedelmét.

²⁰ Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a keretirányelv nem határozza meg ezt a fogalmat.

- 21 A belga kormány szerint az a tény, hogy ezen irányelv angol és német változataiban a 4. cikk (1) bekezdése és a 16. cikk (3) bekezdése azonos kifejezést használ, azaz „affected” (érintett), illetőleg „betroffen” (érintett), azt jelenti, hogy ez a két rendelkezés ugyanarra a dologra vonatkozik és ebből következően az említett 4. cikk (1) bekezdésében illetőleg 16. cikk (3) bekezdésében szereplő „getroffen” (érintett) és „die gevolgen ondervinden” (a következményeket elszenvedő) holland megfogalmazásoknak is azonos jelentésük.
- 22 Az előzetes kérdést előterjesztő bíróság is úgy véli, hogy mivel a keretirányelv 4. cikke (1) bekezdésének és 16. cikke (3) bekezdésének német változatában egyaránt a „betroffenen” kifejezés fordul elő, el kell ismerni, hogy e kifejezéseknek azonos a terjedelme.
- 23 Ezekből a megállapításokból azonban az előzetes kérdést előterjesztő bíróság számára adandó választ nem lehet levezetni.
- 24 Ugyanis a keretirányelv számos nyelvi változatában, azaz a német, angol, bolgár, dán, spanyol, görög, olasz, lett, litván, lengyel, szlovák, svéd és cseh nyelvű változatok ugyanazt a kifejezést használják ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében és 16. cikkének (3) bekezdésében, míg ugyanezen rendelkezések más nyelvű változataiban két különböző szó szerepel, így az említett rendelkezések francia változatában „utilisateur ou entreprise »affecté(e)«” („érintett” felhasználó vagy vállalkozás), illetőleg „parties »concernées«” („érintett” felek).
- 25 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely közösségi jogi rendelkezés eltérő nyelvi változatait egységesen kell értelmezni, ennél fogva amennyiben a változatok eltérnek egymástól, a rendelkezést azon szabályozás általános rendszerének és céljának figyelembevételével kell meghatározni, amelynek e rendelkezés részét képezi (a C-420/98. sz., W.N. ügyben 2000. április 13-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-2847.o.] 21. pontja, valamint a C-56/06. sz., Euro Tex ügyben 2007. június 14-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-4859. o.] 27. pontja).

- 26 Szintén az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közösségi jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó közösségi jogi rendelkezést az egész Közösségben önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve a rendelkezés összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját (lásd többek között a 327/82. sz. Ekro-ügyben 1984. január 18-án hozott ítélet [EBHT 1984., 107. o.] 11. pontját, a C-287/98. sz. Linster-ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-6917. o.] 43. pontját, valamint a C-195/06. sz., Österreichischer Rundfunk ügyben 2007. október 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-8817. o.] 24. pontját).
- 27 Ebből következően ezen irányelv összefüggésében az említett 4. cikk céljára tekintettel kell megvizsgálni azt a terjedelmet, amelyet a közösségi jogalkotó a keretirányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett nemzeti szabályozó hatóság határozata által „érintett” felhasználó vagy vállalkozás fogalmának szándékozott adni.
- 28 Meg kell azonban állapítani, hogy még ha abból a feltételezésből indulunk is ki, hogy az alapeljárás felperesének helyzetében lévő vállalkozás a keretirányelv 16. cikke (3) bekezdésének hatálya alá tartozik, nem következik automatikusan, hogy ez a vállalkozás a keretirányelv 4. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozhat. Ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 19. pontjában rámutatott, az említett 4. cikk (1) bekezdésének céljai nagymértékben eltérnek az említett 16. cikk (3) bekezdésének céljaitól.
- 29 Ugyanis amennyiben a vállalkozás az első rendelkezés hatálya alá tartozik, akkor a nemzeti szabályozó hatóság őt érintő határozatával szemben jogorvoslati jogot kap, míg a második rendelkezés az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás esetében megállapított kötelezettségek megszüntetéséről szóló határozat esetén jogot biztosít számára, hogy az ilyen megszüntetésről megfelelő időben értesítsék.

- 30 Ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 22. pontjában rámutatott, a keret-irányelv 4. cikke a hatékony bírói jogvédelem elvének kifejeződése, amely a közösségi jog olyan általános jogelve, amely a tagállamok közös alkotmányos hagyományain nyugszik, és amelyet az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény 6. és 13. cikke is biztosít (a C-432/05. sz. Unibet-ügyben 2007. március 13-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-2271. o.] 37. pontja és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat), amelynek értelmében a tagállamok bíróságainak feladata a jogalanyok számára a közösségi jog közvetlen hatályából eredő jogvédelem biztosítása (a fent hivatkozott Unibet-ügyben hozott ítélet 38. pontja és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 A keretirányelv 4. cikkében meghatározott feltétel esetén a tagállamok kötelesek igazságszolgáltató szerv előtti jogorvoslatról gondoskodni a felhasználók és a vállalkozások közösségi jogrendből eredő jogai védelmének biztosítása érdekében.
- 32 Ebből következik, hogy a hatékony bírósági jogvédelem biztosításának követelményét, amelyből a keretirányelv 4. cikke ered, azokra a felhasználókra és vállalkozásokra is alkalmazni kell, amelyek a közösségi jogrendből – különösen a távközlési irányelvekből – eredő jogokra hivatkozhatnak, és amelyeknek e jogait a nemzeti szabályozó hatóság határozata érintheti.
- 33 Ennélfogva meg kell határozni, hogy a felhasználók és az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás versenytársai is hivatkozhatnak-e a közösségi jogrendből – különösen a távközlési irányelvekből – eredő jogokra, és hogy e jogaikat érintheti-e a nemzeti szabályozó hatóság által meghozott olyan határozat, amelynek a nevezettek nem címzettjei; ebben a határozat bírósági felülvizsgálat alá vonása érdekében jogorvoslati joggal kell rendelkezniük.

- 34 Ahogyan arra a főtanácsnok az indítványának 29. pontjában rámutatott, és ahogyan azt a felperes és a Bizottság is előterjesztette, az érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás számára – a keretirányelv 16. cikke (3) és (4) bekezdésének, illetve a hozzáférési irányelv rendelkezéseinek megfelelően – megállapított, az ezen irányelvben említett bizonyos konkrét kötelezettségek, a felhasználók és a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás versenytársai érdekében elfogadott olyan védelmi intézkedéseknek minősülnek, amelyek számukra jogokat biztosíthatnak. E védelmi intézkedések között szerepelnek többek között azok, amelyeket a hozzáférési irányelv 8. cikkének megfelelően a nemzeti szabályozó hatóság fogadhat el, valamint a versenytársak hátrányos megkülönböztetésének tilalmára és a meghatározott hálózati eszközökhöz való hozzáférésnek és azok használatának a lehetővé tételére vonatkozó kötelezettségek, amelyeket ezen irányelv 10., illetőleg 12. cikke ír elő.
- 35 Az említett hálózati eszközökhöz való hozzáférésnek és azok használatának a lehetővé tételére vonatkozó kötelezettségeket illetően többek között a hozzáférési irányelv 12. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy „[a] nemzeti szabályozó hatóság a 8. cikk rendelkezéseivel összhangban kötelezettségeket állapíthat meg az üzemeltetők számára a meghatározott hálózati elemekhez és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférés iránti, és azok használata iránti ésszerű kérelmek teljesítésére vonatkozóan, többek között olyan helyzetekben, amikor a nemzeti szabályozó hatóság úgy ítéli meg, hogy a hozzáférés biztosításának megtagadása, illetve az ahhoz hasonló hatású indokolatlan feltételek kikötése gátolná kiskereskedelmi szinten a fenntartható versenypiac kialakulását, vagy nem szolgálná a végfelhasználók érdekeit”. Az ugyanezen irányelv 10. cikkében előírt hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó kötelezettséghez hasonlóan a meghatározott hálózati eszközökhöz való hozzáférésnek és azok használatának a lehetővé tételére vonatkozó kötelezettségek arra irányulnak, hogy az érdekelt versenytársak részesüljenek ebből a hozzáférésből.
- 36 Ebből következően a felhasználókat vagy az érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás versenytársait a keretirányelv 16. cikke és az abban hivatkozott távközlési irányelvek értelmében a nemzeti szabályozó hatóság által e jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás vonatkozásában megállapított konkrét szabályozó kötelezettségeknek megfelelő jogok potenciális kedvezményezettjeinek kell

tekinteni. Ebből következően ezeket a felhasználókat és ezeket a vállalkozásokat – a keretirányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében – az e hatóságoknak az említett kötelezettségeket megváltoztató vagy megszüntető határozatai által „érintett[eknek]” lehet tekinteni.

37 Rá kell mutatni továbbá, hogy a keretirányelv 8. cikke (2) bekezdésének megfelelően a nemzeti szabályozó hatóságoknak elő kell mozdítaniuk a versenyt az elektronikus hírközlő hálózatok, az elektronikus hírközlési szolgáltatások, a kapcsolódó eszközök és szolgáltatások nyújtása terén, többek között annak biztosításával, hogy az elektronikus hírközlési ágazatban ne legyen versenytorzulás vagy versenykorlátozás.

38 Ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 24. pontjában rámutatott, és ahogyan azt a dán kormány előterjesztette, a keretirányelv 4. cikke (1) bekezdésének szigorú értelmezése, amely szerint ez a rendelkezés a nemzeti szabályozó hatóságok határozatainak címzettjeitől különböző személyek számára nem biztosít jogorvoslati jogot, nehezen összeegyeztethető az e hatóságok számára az említett irányelv 8. cikkéből következő általános célokkal és szabályozó elvekkel, különösen a verseny előmozdításának céljával.

39 Ebből következik, hogy a keretirányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az jogorvoslati jogot biztosít azoknak a személyeknek is, amelyek nem címzettjei a nemzeti szabályozó hatóság által a piacelemzés keretében hozott határozatoknak. Így e rendelkezés értelmében „érintett[nek]” kell tekinteni a felhasználókat és az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások versenytársait, ha az ilyen határozat a jogait potenciálisan érinti.

40 Továbbá a keretirányelv 16. cikke (3) bekezdésének harmadik mondatát illetően, ez a rendelkezés előírja, hogy az ágazathoz kötött szabályozó kötelezettségek megszüntetésével érintett feleket erről megfelelő időben értesíteni kell. Márpedig az érintett

piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozást az ilyen kötelezettségeket megszüntető határozat címzettjének kell tekinteni, ezért arról ezt a vállalkozást magától értetődően értesíteni kell. Egyebekben ugyanez érvényes azokra a határozatokra, amelyek ilyen kötelezettségeket vezetnek be e vállalkozások terhére, attól függetlenül, hogy azokat az említett irányelv 16. cikkének (4) bekezdése kifejezetten nem említi. Az ugyanezen irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében előírt értesítés azonban azon versenytárs vállalkozásokat illetően nyeri el teljes értelmét, amelyek hasznát húznak azokból a kötelezettségekből, amelyeknek a megszüntetéséről határozatot hoztak. Ebből eredően a közösségi jogalkotó ezen értesítés előírásával elsősorban a piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások versenytársait – mint „érintett” feleket – szándékozott megvédeni. Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy ellenkező esetben a közösségi jogalkotó ebben a rendelkezésben nem az „érintett” felek, hanem a „vállalkozás” fogalmát használta volna, amely ugyanezen bekezdés második mondatában szerepel.

41 Ebből következően az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások versenytársainak jogaira a keretirányelv 16. cikkének (3) bekezdése vonatkozik, és e versenytársakat mind e rendelkezés, mind ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozónak kell tekinteni.

42 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy a keretirányelv 16. cikkének (6) bekezdése szerint az e rendelkezés szerint hozott intézkedésekre a többek között az ezen irányelv 6. cikkében említett eljárások vonatkoznak, és hogy ez utóbbi rendelkezés előírja többek között az érdekelt felek intézkedéstervezettel kapcsolatos észrevételeinek ésszerű időn belül történő megtételére vonatkozó jogát.

43 Az előzőekből következik, hogy a keretirányelv 4. cikke (1) bekezdésének értelmében vett „érintett” felhasználó vagy vállalkozás fogalmát, valamint ezen irányelv 16. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „érintett” fél fogalmát úgy kell értelmezni, hogy azok az érintett piacon nemcsak a (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező

vállalkozásra vonatkozhatnak, amelyet a nemzeti szabályozó hatóság által az ezen irányelv 16. cikkében említett piacelemzési eljárás keretében meghozott határozat érint, és amely ennek a határozatnak a címzettje, hanem azokra a felhasználókra és e (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás azon versenytársaira is, amelyek maguk nem címzettjei e határozatnak, azonban az a jogaikat hátrányosan érinti.

44 Ebből következően nem lehet elfogadni az osztrák és a szlovén kormány azon álláspontját, amely szerint önmagában a keretirányelv 4. cikke (1) bekezdésének és (12) preambulumbekkezdésének együttes olvasata alapján levonható az a következtetés, hogy az irányelv kizárólag azon személy számára írja elő a jogorvoslat lehetőségét, amelyet a nemzeti szabályozó hatóság határozata érint, és amely annak a címzettje.

45 Az említett preambulumbekkezdés ugyan így fogalmaz: „[a] nemzeti szabályozó hatóság határozata által érintett valamennyi fél számára biztosítani kell a jogot arra, hogy az érintett felektől független szervezethez forduljon jogorvoslatért. Ez a szervezet lehet bíróság”. Így ez a preambulumbekkezdés csak azt a lehetőséget említi meg, hogy bárki, akit a nemzeti szabályozó hatóság határozata érint, e határozattal szemben jogorvoslattal élhet. Márpedig ebben a preambulumbekkezdésben önmagában annak a megemlítése, hogy valamely határozat címzettjének lehetősége van jogorvoslat benyújtására, nem eredményezi azt, hogy az ilyen jogorvoslat kizárt az olyan más vállalkozások esetében, mint az említett címzett versenytársai.

46 Az osztrák és a szlovén kormány előterjeszti továbbá, hogy azoknak a rendelkezéseknek az értelmezéséhez, amelyekre a jelen előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés vonatkozik, figyelembe kell venni a közösségi joghoz szorosan hozzátartozó tényleges érvényesülés elvét, amely magában foglalja a konkrét szabályozó határozatok gyors végrehajtását is. Úgy tűnik, hogy ezek a kormányok arra kívánnak rámutatni, hogy az általános közigazgatási eljárásról szóló, 1991. évi törvény 2004-ben

kihirdetett változatának 8. §-a értelmében vett „érdekelt[ek]” számára a „felek[nek]” fenntartott jogok elismerésének lehetősége jelentősen meghosszabbítaná a piacelemzési eljárás teljes időtartamát, míg a nemzeti szabályozó hatóságnak a lehető leghamarabb válaszolnia kell, azon egyensúlyhiányok kiegyenlítése érdekében, amelyek esetleg megjelenhetnek azokon piacokon, amelyeknek a feltételei gyorsan változhatnak.

47 Ezt az érvelést nem lehet elfogadni. Ahogyan ugyanis az a jelen ítélet 17. pontjában felidézésre került, a keretirányelv 4. cikke előírja az igazságszolgáltatási jellegű jogorvoslat kötelezettségét, azonban egyáltalán nem vonatkozik az ilyen jogorvoslatot megelőző közigazgatási nem peres eljárásra.

48 A fenti megállapítások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a keretirányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „érintett” felhasználó vagy vállalkozás fogalmát, valamint ezen irányelv 16. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „érintett” fél fogalmát úgy kell értelmezni, hogy azok nemcsak az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásra vonatkozik, amelyeket az ezen irányelv 16. cikke szerinti piacelemzési eljárás keretében a nemzeti szabályozó hatóság által hozott határozat érint, és amelyek annak címzettjei, hanem azokra a felhasználókra és e vállalkozás azon versenytársaira is, amelyek e határozatnak ugyan maguk nem címzettjei, azonban az a jogaikat hátrányosan érinti.

A második kérdésről

49 A második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a keretirányelv 4. cikkéből következik-e az, hogy az alapeljárás felpereséhez hasonló vállalkozás, amennyiben a közigazgatási piacelemzési eljárás alapján a

nemzeti szabályozó hatóság által meghozott határozattal szemben jogorvoslati joggal rendelkezik, a fél jogállását is meg kell kapnia a piacelemzési nem peres eljárásban.

50 Ebben a tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a keretirányelv 4. cikke nem szabályozza azt, hogy kik a felek az ezen irányelv 16. cikkében említett közigazgatási nem peres eljárásban. Ez utóbbi rendelkezés megfogalmazása azt sem jelöli meg, hogy az alapügy felpereséhez hasonló vállalkozásnak jogosultsággal kell rendelkeznie arra, hogy az említett piacelemzési eljárásban félként vegyen részt. Ugyanis a keretirányelv 16. cikke (3) bekezdésének harmadik mondata csak azt határozza meg, hogy a konkrét szabályozó kötelezettségek megszüntetésével érintett feleket erről megfelelő időben értesíteni kell.

51 Az ilyen tárgyú közösségi jogszabályok hiányában minden tagállam belső jogrendjének feladata kijelölni a hatáskörrel rendelkező bíróságot, és meghatározni a bírósághoz fordulás azon eljárási szabályait, amelyek célja, hogy biztosítsák a jogalanyok közösségi jogból eredő jogai védelmét (lásd különösen a C-312/93. sz. Peterbroeck-ügyben 1995. december 14-én hozott ítélet [EBHT 1995., I-4599. o.] 12. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, valamint a C-255/00. sz., Grundig Italiana ügyben 2002. szeptember 24-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-8003. o.] 33. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

52 Ebből következik, hogy tagállamok számára a közösségi jog nem írja eleve elő, hogy az összes felhasználó és az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás összes versenytársa számára engedélyezzék, hogy a keretirányelv 16. cikkében meghatározott piacelemzési eljárásban az osztrák eljárásjog értelmében vett, a jelen ítélet 18. pontjában leírt előjogokkal rendelkező félként vegyenek részt. Így a nemzeti jogalkotó feladata annak meghatározása, hogy az alapeljárás felpereséhez hasonló vállalkozás rendelkezik-e a fél jogállásával ebben a közigazgatási nem peres eljárásban, és amennyiben igen, annak megállapítása, hogy e vállalkozás

számára lehet-e az említett 16. cikkben kifejezetten előírt eljárási jogoktól és ugyan-ezen irányelv 6. cikkében kifejezetten meghatározott, a konzultációs eljáráshoz tartozó jogoktól eltérő jogokat biztosítani.

53 Ebből következően a nemzeti jog olyan rendelkezése, amely az ilyen eljárás keretében a fél jogállását csak azon vállalkozások számára ismeri el, amelyek az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkeztek, és amelyek vonatkozásában konkrét szabályozó kötelezettségeket állapítanak meg, változtatnak meg vagy szüntetnek meg, főszabály szerint nem ellentétes a keretirányelv 4. cikkével.

54 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy a bírósághoz fordulás azon nemzeti eljárási szabályai, amelyek célja, hogy biztosítsák azoknak a jogoknak a védelmét, amelyeket a közösségi jog közvetlen hatálya az érintetteknek biztosít, nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint a hasonló, belső jellegű keresetekre vonatkozóak (egyenértékűség elve), valamint nem lehetnek olyanok, hogy gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé tegyék a közösségi jogrend által biztosított jogok gyakorlását (tényleges érvényesülés elve) (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Peterbroeck-ügyben hozott ítélet 12. pontját, valamint a fent hivatkozott Grundig Italiana ügyben hozott ítélet 33. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

55 A tényleges érvényesülés elvét illetően – amelyre az alapeljárás felperese a szóban forgó közigazgatási piecelemzési eljárásban való részvételi jogának igénylése céljából hivatkozik – emlékeztetni kell, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata kimondja, minden esetben, amikor felmerül a kérdés, hogy valamely nemzeti eljárási rendelkezés lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszi-e a közösségi jogrend által a magánszemélyekre ruházott jogok gyakorlását, azt kell megvizsgálni, hogy milyen e rendelkezésnek az egész eljárásban betöltött helye, az eljárás lefolytatása és az eljárás sajátosságai a különböző nemzeti fórumok előtt. Ebből a szempontból adott esetben azokat az alapelveket is figyelembe kell venni, amelyek a nemzeti bírósági rendszer alapjául szolgálnak, mint például a védelemhez való jog, a jogbiztonság elve, valamint az eljárás szabályos lefolytatásának elve (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Peterbroeck-ügyben hozott ítéletet és a C-222/05–C-225/05. sz., van der Weerd és társai egyesített ügyekben 2007. június 7-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-4233. o.] 33. pontját).

56 Ennélfogva az előzetes kérdést előterjesztő bíróság feladata annak a megállapítása, hogy a belső eljárásjog olyan módon biztosítja-e azoknak a jogoknak a védelmét, amelyeket a felhasználók és az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások versenytársai a közösségi jogból levezetnek, amely nem kedvezőtlenebb a megfelelő belső jogok védelménél, és amely nem csökkenti a keretirányelv 4. cikkében említett felhasználók és vállalkozások számára biztosított jogvédelem hatékonyságát.

57 E körülmények között úgy kell válaszolni a második kérdésre, hogy a nemzeti jog olyan rendelkezését, amely valamely piacelemzési nem peres eljárás keretében csak az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező azon vállalkozások esetében ismeri el a fél jogállását, amelyek vonatkozásában konkrét szabályozó kötelezettségeket állapítottak meg, változtattak meg, vagy szüntettek meg, főszabály szerint nem ellentétes a keretirányelv 4. cikkével. Az előzetes kérdést előterjesztő bíróság feladata azonban annak vizsgálata, hogy a belső eljárásjog olyan módon biztosítja-e azoknak a jogoknak a védelmét, amelyeket a felhasználók és az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások versenytársai a közösségi jogból levezetnek, amely nem kedvezőtlenebb a hasonló jellegű belső jogok védelménél, és amely nem csökkenti a keretirányelv 4. cikkében említett felhasználók és vállalkozások számára biztosított jogvédelem hatékonyságát.

A költségekről

58 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (keretirányelv) 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „érintett” felhasználó vagy vállalkozás fogalmait, valamint ezen irányelv 16. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „érintett” fél fogalmát úgy kell értelmezni, hogy azok nemcsak az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásra vonatkoznak, amelyeket az ezen irányelv 16. cikke szerinti piacelemzési eljárás keretében a nemzeti szabályozó hatóság által hozott határozat érint, és amelyek annak címzettjei, hanem azokra a felhasználókra és e vállalkozás azon versenytársaira is, amelyek e határozatnak ugyan saját maguk nem címzettjei, azonban az a jogukat hátrányosan érinti.

- 2) A nemzeti jog olyan rendelkezését, amely valamely piacelemzési nem peres eljárás keretében csak az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező azon vállalkozások esetében ismeri el a fél jogállását, amelyek vonatkozásában konkrét szabályozó kötelezettségeket állapítottak meg, változtattak meg vagy szüntettek meg, főszabály szerint nem ellentétes a 2002/21 irányelv 4. cikkével. Az előzetes kérdést előterjesztő bíróság feladata azonban annak a vizsgálata, hogy a belső eljárásjog olyan módon biztosítja-e azoknak a jogoknak a védelmét, amelyeket a felhasználók és az érintett piacon (korábban) jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások versenytársai a közösségi jogból levezetnek, amely nem kedvezőtlenebb a hasonló jellegű belső jogok védelménél, és amely nem csökkenti a 2002/21 irányelv 4. cikkében említett felhasználók és vállalkozások számára biztosított jogvédelem hatékonyságát.

Aláírások